

[Erik Jacobsen.]

blev repræsenteret, og i samarbejde med de øvrige nordiske lande enedes man om at behandle bestemmelserne om mandskabets stilling og trække disse regler ud af søloven for at samle dem i en særlig sømandslov.

I maj 1921 kunne den danske kommission overgive regeringen et udkast til en sømandslov, og dette udkast blev med nogle uvæsenetlige ændringer fremsat som lovforslag i rigsdagen den 29. november 1922 af den daværende handelsminister, der anbefalede loven, som stadfæstedes den 1. maj 1923 og trådte i kraft den 1. januar 1924.

Det var ved samme lejlighed, at ministeren udtalte, at den nye sømandslov var en gave fra nationen til de danske søfolk som tak for deres offervilje under verdenskrigen.

Efter den anden verdenskrigs afslutning blev spørgsmålet om sømandslovens revision atter aktuelt, og på grundlag af vedtagne konventioner på internationale arbejds-konferencer i Genève og senest af den internationale søfartskonference i Seattle i 1946 har den af den danske regering i 1949 nedsatte kommission behandlet sådanne bestemmelser i de nævnte konventioner og rekommandationer, som det måtte anses for tilrådeligt at indarbejde i den bestående sømandslov.

Resultatet af denne kommissions arbejde indeholdes i det forslag til sømandslov, som vi behandler her i dag, og som på visse områder indeholder betydningsfulde ændringer og tilføjelser set i forhold til den gældende lov. Det gælder således lovforslagets § 26, der sikrer sømanden fri hjemrejse til Danmark, når han har gjort tjeneste ombord i to år og skibet indenfor det sidste år ikke har anløbet dansk havn.

Retten til at fratræde efter halvandet års tjeneste gælder fortsat, således som fastsat i § 15, men i så fald må sømanden selv afholde udgiften ved eventuel hjemrejse. Forhøjelsen af sygehyren, som bestemt i § 18, fra 7 dage til 1 måneds hyre, er også en mærkbar forbedring, og det samme gælder de nye regler i § 34 omhandlede uberettiget afskedigelse.

Noget helt nyt er bestemmelsen om, at en pådraget kønssygdom giver sømanden samme ret til kur og pleje, som er hjemlet ham for andre sygdomme, der forpligter rederiet til at yde ham forsvarlig lægehjælp og underhold.

Det er også noget nyt, at sømanden kan begære afsked, hvis skibet skifter ejer, og det er en afgjort forbedring af den nugældende lov, at lavalderen for pãmønstring

af drenge er forhøjet fra 14 til 15 år, hvilket iøvrigt falder sammen med den tid, der efter konfirmationen vil medgå til uddannelse på en af statens sømandsskoler.

Med særlig glæde anerkender jeg bestemmelsen i § 56, der påbyder, at en ung sømand under 16 år skal have en sammenhængende hviletid på mindst 9 timer i tiden mellem kl. 20 og kl. 8. Selvom vi lever i en forholdsvis human tid, er det dog godt at vide, at der ved lov er sikret de unge en normal nattesøvn; det har ikke altid været tilfældet for skibs- eller messe-drenge.

Vedrørende lovforslagets kapitel 4, der omhandler disciplinbod, har jeg den opfattelse, at det er et nødvendigt onde; der må stå bestemmelser til rådighed overfor dem, som forsynder sig imod god skik og orden, og de tjener til beskyttelse af sømanden selv. Det er ligeledes min opfattelse, at de i loven indeholdte regler for sammensætningen af det nævn, der forhåbentlig kun i enkelte og særligt graverende tilfælde skal træde i funktion, vil medvirke til, at retssikkerheden for de ombordværende føles betryggende.

Ved at sammenholde den nugældende lov med det foreliggende lovforslag til sømandslov vil man, udover hvad der er nævnt af nye bestemmelser, nikke genkendende til lovens 90 paragraffer, selvom der for de flestes vedkommende er sket en redaktionel ændring i sprogbrugen, uden at det dog i alle tilfælde er kommet til at lyde bedre.

Det gælder bl. a. § 60, stk. 3, der i den nye affattelse lyder således:

„Tilføjes skade den, som nægtede lydighed, kan han....“, medens der tidligere stod:

„Tilføjes der den, som nægtede lydighed, skade, skal han....“, hvilket efter min mening passer bedre til sprogbrugen af i dag.

Til gengæld lyder det mildnende, at ordet „disciplinstraf“ i § 62 er ændret til „disciplinbod“.

Det ret store lovkompleks, som sømandsloven er, er under medvirken af alle sagkyndige på skibsfartens område blevet til gennem langvarige forhandlinger, og i det udvalg, der har været nedsat i det andet høje ting til sagens behandling, har man i fire måneder beskæftiget sig med lovforslaget, der nu med en del ændringer er vedtaget af folketinget. Jeg er klar over, at man fra mandskabsorganisationernes side har næret adskillige ønsker, der ikke er opfyldt, men jeg har samtidig det indtryk,